

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Statistiska centralbyrån

Yttrande över Statistiska centralbyråns föreskrifter om uppgifter till statistik om sökande till yrkeshögskolor

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till föreskrifter om uppgifter till statistik om sökande till yrkeshögskolor. Förslaget innebär att företag och organisationer som bedriver yrkeshögskoleutbildningar på begäran ska lämna uppgifter årsvis avseende sökande till sina utbildningar.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges att Statistiska centralbyrån (SCB) blev ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan år 2018. Tidigare har ansvaret legat hos Myndigheten för yrkeshögskolan och undersökningsplikten var reglerad i 4 kapitlet 11 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. SCB genomförde undersökningen 2018 utan uppgiftslämnarplikt för att se om kvaliteten skulle bli tillräckligt bra även om undersökningen var frivillig. Vidare anges att några anordnare inte lämnade uppgifter med hänvisning till frivilligheten. För att uppnå tillräcklig kvalitet i samtliga delar av statistiken bedömer SCB att uppgiftslämnarplikt behövs.

Regelrådet gör följande bedömning. För att tydliggöra behovet av uppgiftslämnarplikt hade redovisningen kunnat inkludera ytterligare uppgifter för att visa på omfattningen antal anordnare som inte lämnat uppgifter i undersökningen 2018.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges att ett alternativ är att inte föreskriva om uppgiftslämnarplikt och att genomföra undersökningen som frivillig även framöver. Enligt förslagsställaren kommer det högst sannolikt att innebära bortfall av ett antal anordnare. Bortfallet leder till att statistik för vissa utbildningsinriktningar och vissa regioner inte blir tillförlitlig. Ett viktigt syfte med statistiken anges vara att den kan brytas ner till utbildningsinriktningar och regioner. Att inte föreskriva om uppgiftslämnarplikt påverkar därför statistikens kvalitet negativt och minskar nyttan med statistik.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt med närmare redovisning om andra lösningar för tillförlitlig statistik än genom uppgiftslämnarplikt. Detta om det exempelvis genom digitala lösningar hade kunnat vara möjligt att få en tillförlitlig statistik. Mot bakgrund av omfattningen av förslagets förväntade effekter har det likväl inte varit avgörande för bedömningen.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det anges att statistik om sökande till yrkeshögskolan sker på nationell nivå. Det förekommer inget samarbete genom EU-organ och statistiken på området är inte reglerad i EU-rätten. Nu föreslagna föreskrifter sker därför i enlighet med EU-rätten såsom en reglering av en helt nationell statistik.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges att föreskriften förslås träda i kraft den 1 november 2019. Samtliga anordnare som ingår i insamlingen 2019 kommer att informera om uppgiftslämnarplikten i samband med insamlingen av sökande 2019. Insamlingen anges pågå från mitten av november.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår ingen tydlig motivering till tidpunkt för ikraftträdande. Ytterligare uppgifter hade exempelvis kunnat tydliggöra om datum för ikraftträdande förhåller sig terminsstarter. Därutöver saknas helt redovisning om behov av speciella informationsinsatser. Om bedömningen är att det inte finns något sådant behov ska det, enligt Regelrådet, anges och motiveras i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges att antalet anordnare kan skifta över tid. År 2019 finns det 202 anordnare, av dessa är 104 privata. I konsekvensutredningen framgår även uppgifter om antal företag samt dess omsättning. Det anges även att företagen är verksamma i utbildningsbranschen.

Regelrådet gör följande bedömning. Redovisningen avseende berörda företag är tydlig. För att ytterligare höja konsekvensutredningens kvalitet hade det kunnat tydliggöras omfattningen av antal företag som inte lämnade in uppgifter under 2018.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det anges att tidsåtgången för att lämna uppgifter skiljer sig mellan anordnarna beroende på vilken lösning de har för uppgiftsinlämnande. De anordnare som har anpassat sig till uppgiftsinlämnandet och ordnat så att de kan göra automatiserade uttag från sina it-system har en låg uppgiftslämnarbörda. De anordnare som måste leta efter uppgifterna och fylla i dem manuellt anges ha en högre uppgiftslämnarbörda. Den administrativa bördan bedöms som liten. Detta mot bakgrund av att

tillträdesprocessen ska dokumenteras i detalj av anordnarna vilket torde innebära att anordnarna har uppgifter om sökande och deras behörigheter ordnade och lättillgängliga. Förslagsställaren uppskattar den genomsnittliga tiden för att lämna uppgifter till ca 30 minuter per anordnare.

Regelrådet gör följande bedömning. Det saknas uppgift om den uppskattade timkostnaden för anordnarna. Utan dessa uppgifter är det inte helt tydligt vad omfattningen av förslagets totala administrativa kostnader blir. Det hade vidare varit önskvärt om det även framgick uppskattningar om antal anordnare som har manuell respektive automatiserad hantering.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets administrativa kostnader bristfällig.

Andra kostnader och verksamhet

Det anges att inga andra kostnader utöver uppgiftslämnandet bedöms uppstå. Vidare anges att föreskriften kan tydliggöra för anordnarna att uppgiftsinsamlingen om sökande kommer genomföras framöver också. Det ger en signal om långsiktighet i insamlingen. Anordnare som idag inte kan lämna uppgifter direkt från sina it-system kan anpassa sina system om de vill minska uppgiftslämnarbördan.

Regelrådet finner ingen anledning till att göra någon annan bedömning.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets andra kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det anges att konkurrensförhållandena inte kommer påverkas då samtliga anordnare ska lämna uppgifterna.

Regelrådet gör följande bedömning. Det hade varit önskvärt om redovisningen belyst huruvida de förhållandevis mindre företagen kan påverkas i en större utsträckning av en eventuellt ökad administration. Baserat på den uppskattade tidsåtgången av undersökningen är det likväl inte avgörande för bedömningen i detta fall.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren bedömer att föreskrifterna inte kommer påverka anordnarna på annat sätt.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges att inga särskilda hänsyn behöver tas till små företag. SCB erbjuder såväl lämnande av uppgifter i Excelblankett som i fil. SCB har också viss direktkontakt med systemleverantörer för att säkerställa att uppgifterna vid filuttag blir korrekta. Det innebär att anordnarna kan välja den lösning som passar dem bäst.

Regelrådet gör följande bedömning. Givet omfattningen av förslaget är befintlig redovisning tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Genom att tydliggöra förslagets administrativa kostnader hade konsekvensutredningens kvalitet höjts. Detta hade kunnat ske genom att ange en timkostnad för anordnarna vilket hade kunnat visa på den totala effekten för företag. Dessa uppgifter skulle tydligare bidragit till att visa på om förslaget medför betydande effekter för företag eller ej. Trots det angivna anser Regelrådet att det sammantaget framgår tillräckliga uppgifter i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den.

I beslutet deltog Claes Norberg, ordförande, Hanna Björknäs, Yvonne von Friedrichs och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Katarina Porko.

Claes Norberg
Ordförande

Katarina Porko
Föredragande